

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea
Programului de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale
pentru anii 2026- 2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Programului de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale pentru anii 2026-2030 (în continuare- Programul) este elaborat de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, cu suportul consultanților din cadrul proiectului „Servicii de consultanță pentru îmbunătățirea performanței instituțiilor publice din Republica Moldova în procesul de integrare în UE”, finanțat de GFA Consulting Group.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea Programului de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale pentru perioada 2026-2030 constituie articolul 14¹ din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, potrivit căruia organul central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale are următoarele atribuții: a) elaborează proiecte de acte normative privind infrastructura națională de date spațiale; b) elaborează și propune Guvernului spre aprobare Programul de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale; c) monitorizează politica de stat privind infrastructura națională de date spațiale; d) elaborează și prezintă Guvernului raportul anual privind instituirea și dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale. Astfel, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru în calitate sa de organ central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, are obligația de a elabora și propune Guvernului spre aprobare Programul de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale, potrivit art. 14¹ lit. b) din Legea nr. 254/2016, ceea ce determină necesitatea inițierii prezentului proiect. Programul a fost dezvoltat în concordanță cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, și în sinergie cu Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023, conform celor descrise în secțiunea a doua din Capitolul I al Programului. Acordarea pentru Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană este un alt factor de mobilizare pentru integrarea țării în cadrul legal al Uniunii Europene și în piața unică digitală. În acest context, trebuie accelerate procesele transformatoriale deja inițiate, aliniate măsurile strategice naționale la tendințele europene și globale și implementate noi politici, bazate pe cele mai recente priorități transversale ale Uniunii Europene, precum și pe necesitățile specifice ale Republicii Moldova.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Dezvoltarea infrastructurii națională de date spațiale a fost inițiată în Republica Moldova în anul 2016 și cuprinde toate tehnologiile, standardele, protocoalele, sistemele de acces, politicile necesare pentru armonizarea bazelor de date spațiale și asigurarea accesului la datele spațiale disponibile. Însă, la moment, Republica Moldova nu dispune de un program de dezvoltare a infrastructurii de date spațiale, ca și document de politici publice, la nivel național.

Cadrul normativ în domeniul INDS este, în linii mari, constituit și include:

- Legea nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică care reglementează activitățile de geodezie, cartografie și geoinformatică, stabilind cerințele pentru crearea, gestionarea și utilizarea datelor spațiale la nivel național;

- Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (în continuare- Legea nr. 254/2016) constituie cadrul normativ de bază pentru INDS în Republica Moldova, asigurând conformitatea cu cerințele Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Uniunea Europeană (INSPIRE), denumită în continuare Directiva INSPIRE, prin transpunerea parțială a acesteia;

- acte normative subsecvente care reglementează responsabilitățile entităților publice, metadatele, serviciile de rețea, interoperabilitatea, partajarea datelor și funcționarea geoportalului INDS (indicate la punctele 65.3- 65.17 din Program).

Cadrul instituțional este asigurat de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (în continuare- AGCC), în calitate de autoritate coordonatoare, și de Consiliul INDS, cu rol consultativ. De asemenea, sunt constituite grupuri de lucru tematice pentru aspecte tehnice, partajarea datelor și consolidarea capacităților.

Conform Legii nr. 254/2016, AGCC are un rol central în toate procesele legate de instituirea și dezvoltarea INDS, de la elaborarea cadrului normativ până la crearea și administrarea geoportalului național de date spațiale, asigurarea compatibilității geoportalului cu geoportalul comunitar, formarea și conducerea grupurilor de lucru. Astfel, în cadrul INDS propriu-zise, AGCC îndeplinește trei funcții esențiale: organ central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, creator de date spațiale și autoritate coordonatoare, responsabilă de dezvoltarea acesteia.

În conformitate cu Legea nr. 254/2016, datele spațiale sunt grupate în trei anexe și distribuite în 32 de categorii tematice, necesare pentru constituirea cu succes a unui mecanism de gestionare a datelor spațiale la nivel național. Aceste date sunt administrate de către entitățile publice responsabile și utilizate, inclusiv la realizarea sarcinilor publice.

Hotărârea Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale, stabilește entitățile publice și seturile de date spațiale pentru care sunt responsabile, după cum urmează:

Nr. crt.	Denumirea seturilor de date spațiale conform anexelor nr. 1, 2 și 3 ale Legii nr. 254/2017	Entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale
1	Sisteme de coordonate de referință	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Întreprinderea de Stat „INGEOCAD”
2	Sisteme de carioaj geografic	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Întreprinderea de Stat „INGEOCAD”
3	Denumiri geografice	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Întreprinderea de Stat „INGEOCAD”, Ministerul Culturii
4	Unități administrativ-teritoriale	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, IP Cadastrul Bunurilor Imobile
5	Adrese	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, IP Cadastrul Bunurilor Imobile
6	Terenuri	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, IP Cadastrul Bunurilor Imobile
7	Rețele de transport	ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ÎS „MoldATSA”, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale,

		ÎS „Moldelectrica”
8	Hidrografie	Ministerul Mediului, Agenția „Apele Moldovei”
9	Arii naturale protejate de stat și zone de protecție	Ministerul Mediului, Agenția „Moldsilva”, Ministerul Culturii, Agenția Națională Arheologică, Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor
10	Elevație	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Întreprinderea de Stat „INGEOCAD”
11	Acoperire terestră	Ministerul Mediului, Agenția „Moldsilva”
12	Ortoimagini	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Întreprinderea de Stat „INGEOCAD”
13	Geologie	Ministerul Mediului, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale
14	Unități statistice	Biroul Național de Statistică
15	Clădiri	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, IP Cadastrul Bunurilor Imobile
16	Soluri	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ÎS „Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului”
17	Categorii de terenuri	Agenția Națională și Îmbunătățiri Funciare, ÎS „Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
18	Sănătate și siguranță umană	Ministerul Sănătății
19	Servicii de utilități publice și alte servicii publice	Autoritățile administrației publice locale, operatorii de servicii și utilități publice
20	Instalații de monitorizare a mediului	Ministerul Mediului, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Agenția de Mediu
21	Instalații de producție și industriale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Agenția de Mediu
22	Instalații agricole și pentru acvacultură	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
23	Repartizarea populației, demografie	Biroul Național de Statistică
24	Zone de administrare/ reglementare și unități de raportare	Ministerul Mediului
25	Zone de risc natural	Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Mediului, Serviciul Hidrometeorologic de Stat
26	Condiții atmosferice	Ministerul Mediului, Serviciul Hidrometeorologic de Stat
27	Caracteristici geografice meteorologice	Ministerul Mediului, Serviciul Hidrometeorologic de Stat
28	Regiuni biogeografice	Ministerul Mediului, Institutul de Ecologie și Geografie
29	Habitate	Ministerul Mediului, Agenția „Moldsilva”
30	Arealul speciilor	Ministerul Mediului, Agenția „Moldsilva”
31	Resurse energetice	Ministerul Energiei, Centrul Național pentru Energie Durabilă

32	Resurse minerale	Ministerul Mediului, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale
----	------------------	---

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale, entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale au obligația de a participa la instituirea și promovarea infrastructurii naționale de date spațiale prin acordarea accesului la seturile și serviciile de date spațiale deținute, precum și prin asigurarea descrierii acestora. De asemenea, entitățile publice vizate trebuie să asigure conținutul complet, calitatea și disponibilitatea datelor spațiale, a serviciilor de rețea și a metadatelor.

În aceste circumstanțe, ***având disponibile cadrul normativ și instituțional, implementarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale ar trebui să se desfășoare fără impedimente majore, dar în contextul a mai multor aspecte de ordin tehnic și organizatoric, implementarea s-a dovedit a fi un proces anevoios.***

În acest sens, evidențiem că potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 254/2016, entitățile publice urmau să creeze metadatele pentru seturile de date spațiale (care sunt grupate în 3 anexe la lege și distribuite în 32 de categorii tematice), din data intrării în vigoare a Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017, conform următorului program: a) pentru seturile de date de la anexa nr. 1 – în termen de 2 ani; b) pentru seturile de date de la anexa nr. 2 – în termen de 3 ani; c) pentru seturile de date de la anexa nr. 3 – în termen de 4 ani.

Având în vedere că termenele fixate sunt deja expirate, a fost examinat gradul de implementare a acestor obligații de către entitățile publice responsabile, prin evaluarea nivelului de completitudine a metadatelor și a gradului de publicare a seturilor de date spațiale.

La caz, constatăm că infrastructura națională de date spațiale include un număr limitat de seturi complet dezvoltate și standardizate. Analiza datelor scoate în evidență un decalaj considerabil între obligațiile legale și situația practică. Se atestă 15 seturi de date spațiale existente și 17 seturi de date spațiale care nu au fost încă create. Lipsa acestor date sau existența lor parțială limitează capacitatea entităților publice de a asigura interoperabilitatea, actualizarea și reutilizarea datelor spațiale la standarde naționale și europene.

Deci, în pofida existenței infrastructurii tehnice de bază, persistă dificultăți legate de următoarele probleme tehnice și organizaționale: (i) lipsa unor procese unitare de colectare, validare și actualizare a datelor spațiale; (ii) neuniformitatea aplicării standardelor de metadata între diferite instituții; (iii) interoperabilitate limitată cu sistemele de date ale altor autorități publice.

În această ordine de idei, având în vedere că termenele prevăzute pentru crearea și publicarea metadatelor au expirat, este oportun:

- să fie evaluat gradul de implementare a obligațiilor legale pentru fiecare entitate responsabilă;
- să fie impulsionată crearea metadatelor pentru seturile de date unde acestea lipsesc;
- să fie asigurată actualizarea constantă a metadatelor existente, respectând cerințele de standardizare și interoperabilitate;
- să fie demarat procesul de creare a seturilor de date inexistente, prin colectare, digitizare, validare și publicare.

Crearea seturilor de date spațiale presupune un proces complex, care include colectarea datelor, digitizarea atunci când este necesar, definirea structurii seturilor, validarea tehnică și semantică, testarea și pregătirea pentru publicare. Aceasta va permite completarea

infrastructurii naționale de date spațiale și asigurarea accesului public și interoperabilității la nivel național și european.

Anume pentru impulsionearea procesului de creare a metadatelor pentru seturile de date spațiale, unde acestea nu au fost încă generate, precum și pentru asigurarea procedurilor de actualizare constantă a metadatelor deja existente, astfel încât să reflecte în mod corect și complet modificările survenite în seturile de date, Programul intervine cu specificările ce trebuie realizate, prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse în domeniul INDS. Activitatea principală constă în dezvoltarea efectivă a seturilor de date spațiale lipsă, acoperind întregul ciclu de procesare – de la colectarea și digitizarea datelor, până la validarea tehnică și semantică și pregătirea pentru publicare.

Proiectul Programului de dezvoltare a INDS are menirea să soluționeze lacunele existente, să asigure implicarea activă a entităților responsabile de seturile de date spațiale și să faciliteze integrarea Geoportalului INDS în Geoportalul european INSPIRE. Implementarea Programului va sprijini AGCC în exercitarea rolului său de coordonator al INDS, consolidând cooperarea interinstituțională și asigurând o abordare unitară a proceselor de colectare, actualizare și schimb de date spațiale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Programului are ca obiectiv general consolidarea unei infrastructuri naționale integrate, interoperabile și aliniate standardelor europene, care să asigure accesul eficient, partajarea și utilizarea datelor spațiale în procesul decizional public, în activitățile economice și în beneficiul cetățenilor.

Adoptarea Programului răspunde problemelor identificate în funcționarea actuală a INDS, precum fragmentarea seturilor de date spațiale, nivelul insuficient de interoperabilitate, calitatea neuniformă a metadatelor, accesul limitat la date în formate deschise și lipsa unor mecanisme standardizate de cooperare între entitățile publice. Totodată, Programul urmărește alinierea deplină la cerințele Directivei INSPIRE și sprijinirea procesului de integrare a Republicii Moldova în infrastructura europeană de date spațiale.

Proiectul Programului de dezvoltare a INDS prevede acțiuni de bază și etape de implementare pentru dezvoltarea INDS, care va facilita accesul, partajarea și utilizarea datelor spațiale și serviciilor de rețea standardizate. Dezvoltarea componentelor INDS cu ajutorul obiectivelor generale este de o importanță majoră în realizarea viziunii Programului INDS. Programul specifică ce trebuie realizat prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse în domeniul INDS pentru atingerea obiectivelor și direcțiilor prioritare stabilite. Obiectivele se regăsesc detaliate în planul de acțiuni privind implementarea Programului pentru dezvoltarea INDS pentru anii 2026 - 2028.

În acest sens, Programul INDS își propune atingerea următoarelor obiective generale, fiecare obiectiv conținând direcții prioritare și acțiuni concrete de realizare a acestora:

Obiectivul general 1. Dezvoltarea și consolidarea unei platforme naționale integrate pentru gestionarea datelor spațiale, care să garanteze interoperabilitatea și standardizarea informațiilor.

Obiectivul general 2. Asigurarea accesului deschis și echitabil la date spațiale pentru toate părțile interesate: autorități publice, mediul academic, mediul de afaceri și cetățeni.

Obiectivul general 3. Promovarea cooperării eficiente între toate părțile interesate ale INDS și a schimbului de bune practici pentru utilizarea optimă a datelor spațiale.

Principalele prevederi ale Programului vizează:

- dezvoltarea și consolidarea Geoportalului INDS ca platformă națională unică pentru gestionarea, standardizarea și diseminarea datelor spațiale;

- crearea, validarea tehnică și publicarea seturilor de date spațiale prioritare, în conformitate cu specificațiile INSPIRE și standardele internaționale (ISO/OGC);
- instituirea unui cadru funcțional pentru crearea, actualizarea și evaluarea continuă a metadatelor aferente seturilor și serviciilor de date spațiale;
- digitizarea și georeferențierea seturilor de date spațiale existente în format analogic;
- dezvoltarea serviciilor de rețea pentru vizualizarea și descărcarea datelor spațiale și aprobarea procedurilor standardizate de publicare;
- consolidarea cooperării interinstituționale și internaționale, inclusiv prin partajarea datelor și schimbul de bune practici;
- creșterea nivelului de conștientizare și a capacităților utilizatorilor privind utilizarea datelor spațiale.

Elementele noi introduse prin Program constau în:

- instituirea mecanismelor de evaluare a calității seturilor de date și a metadatelor, cu rol clar al AGCC în coordonare și validare tehnică;
- stabilirea unor ținte concrete privind digitizarea datelor analogice, armonizarea seturilor de date și extinderea serviciilor de rețea;
- integrarea dimensiunii de consolidare a capacităților instituționale și de creștere a nivelului de utilizare a datelor spațiale în procesul decizional.

Rezultatele scontate ale implementării Programului (până în anul 2028):

- 1) integrarea a minimum 90% din seturile de date prevăzute de Legea nr. 254/2016 în platforma INDS;
- 2) creșterea cu 70% a gradului de interoperabilitate între instituțiile publice prin utilizarea de modele de date standardizate;
- 3) publicarea online a tuturor metadatelor aferente seturilor de date, asigurând acces liber și reutilizare conform principiului „open data”;
- 4) utilizarea platformei INDS ca instrument principal de suport decizional în politici publice, planificare teritorială și gestionarea resurselor naturale;
- 5) consolidarea cooperării interinstituționale prin încheierea de acorduri și protocoale tehnice și creșterea nivelului de conștientizare a factorilor de decizie și a publicului larg până în anul 2028.

Prin adoptarea și implementarea Programului, INDS va deveni un instrument strategic pentru guvernarea bazată pe date, dezvoltarea durabilă și integrarea Republicii Moldova în spațiul european al datelor spațiale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului au fost identificate și analizate următoarele opțiuni care ar putea contribui la atingerea obiectivelor stabilite pentru dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale, precum și riscurile asociate lipsei unei intervenții ordonate și echilibrate:

Opțiunea 1 – Integrarea infrastructurii de date spațiale în Strategia națională.

O primă opțiune analizată a fost includerea infrastructurii naționale de date spațiale în cadrul unui document de politici publice de tip strategie. Având în vedere rolul esențial al datelor spațiale în domenii precum dezvoltarea regională, protecția mediului, agricultura, transportul, tehnologia informației și administrația publică, se creează impresia că ar fi oportună includerea infrastructurii de date spațiale în lista domeniilor de activitate reglementate prin strategie, pentru a stabili un cadru clar de gestionare și utilizare productivă a datelor spațiale, ceea ce va sprijini luarea deciziilor bazate pe date și va conduce la accelerarea procesului de transformare digitală a administrației publice.

Însă, conform pct. 13 din Regulamentul privind planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, infrastructura de date spațiale nu face parte din domeniile

reglementate prin documentele de politici strategice. Aceasta limitează integrarea infrastructurii de date spațiale în planurile de dezvoltare sectorială și afectează coordonarea interinstituțională, ceea ce face această opțiune neviabilă.

Opțiunea 1 a fost respinsă. Strategia este un document de politici publice care prezintă viziunea și descrie politicile publice ale autorității publice pe termen lung (6-10 ani) în următoarele domenii de activitate ale Guvernului: economie; dezvoltare regională; protecția mediului; agricultură și dezvoltarea rurală; energetică; transport și infrastructura de transport; tehnologia informației și comunicațiile; educație și cercetare; cultură; sănătate; muncă și protecție socială; justiție; afaceri interne; apărare și securitate; administrație publică; statistică.

În pofida faptului că pct. 14 din Regulamentul privind planificarea strategică prevede posibilitatea elaborării strategiilor și pentru domenii neprevăzute la pct. 13, în cazul infrastructurii naționale de date spațiale legea cadru specifică, prin art. 14¹ din Legea nr. 254/2016, că elaborarea și aprobarea Programului de dezvoltare a INDS reprezintă atributul exclusiv al organului central de specialitate. Prin urmare, integrarea infrastructurii de date spațiale într-o strategie națională nu ar asigura cadrul legal și instituțional necesar implementării eficiente, ceea ce face această opțiune neviabilă.

Opțiunea 2 – Integrarea infrastructurii de date spațiale în Program (opțiunea aleasă).

Includerea infrastructurii naționale de date spațiale în cadrul unui document de politici publice de tip program are la bază prevederile art. 14¹ din Legea nr. 254/2016 care statuează expres atribuțiile AGCC în calitate sa de organ central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale. Astfel, conform art. 14¹ lit. b) din Legea nr.254/2016, AGCC are atribuția de a elabora Programul de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale.

Potrivit pct. 16 din Regulamentul privind planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), elaborat pentru implementarea strategiilor, care detaliază și concretizează politicile ce urmează a fi realizate în domeniile acoperite de strategii. Astfel, domeniul infrastructurii de date spațiale se circumscrie în aria domeniului „tehnologia informației și comunicațiile” care este reglementat prin documente de politici strategice. Respectiv, domeniile de intervenție ale prezentului Program sunt aliniate la prioritățile stabilite în Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023, ceea ce va asigura un nivel înalt de sinergie al politicilor publice din acest domeniu.

Opțiunea aleasă asigură cadrul legal și instituțional necesar pentru implementarea obiectivelor INDS, permite coordonarea funcțională între autoritățile publice, mediul academic și sectorul privat, oferă mecanisme clare de standardizare, partajare și utilizare a datelor spațiale, educe riscurile asociate lipsei de reglementare sau a implementării fragmentate a politicilor privind datele spațiale.

Lipsa de intervenție (status quo) presupune menținerea situației actuale fără nicio măsură suplimentară. Lipsa unei intervenții omogene pentru dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale în Republica Moldova ar genera o serie de efecte negative cu impact major asupra administrației publice, economiei, mediului și societății în ansamblu. De exemplu, planificarea urbană și dezvoltarea teritorială ar fi afectate, iar absența unei infrastructuri de date spațiale actualizate ar conduce la decizii ineficiente privind utilizarea terenurilor și dezvoltarea așezărilor, generând extindere haotică și lipsa unor planuri coerente de dezvoltare urbană și rurală.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Programului de dezvoltare a INDS va avea un impact semnificativ asupra sectorului public prin eficientizarea și facilitarea colectării, gestionării, analizării și partajării datelor spațiale, cu beneficii multiple pentru diverse domenii ale administrației publice. Implementarea infrastructurii naționale de date spațiale va genera un impact major asupra sectorului public, cu efecte structurale, instituționale și operaționale, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.

Crearea și operaționalizarea INDS va consolida mecanismele de colaborare interinstituțională, asigurând o mai bună coordonare între autoritățile publice centrale și locale în procesul de colectare, administrare și utilizare a datelor spațiale. Se va reduce fragmentarea actuală a bazelor de date, prin integrarea lor într-un cadru unitar, interoperabil și accesibil tuturor actorilor relevanți.

În cadrul sistemului administrației publice, se preconizează clarificarea și delimitarea competențelor între entitățile responsabile de crearea, actualizarea și publicarea datelor spațiale, cu respectarea atribuțiilor exclusive ale AGCC în procesul de validare a acestora. Această abordare va conduce la eficientizarea proceselor interne, la reducerea suprapunerilor de atribuții și la asigurarea calității datelor spațiale la nivel național.

Ca și acțiuni de reforme preconizate evidențiem digitalizarea și standardizarea fluxurilor de date spațiale în conformitate cu cerințele Directivei INSPIRE și practicile europene, ceea ce va crește calitatea datelor utilizate de sectorul public. De asemenea, consolidarea capacităților instituționale, inclusiv prin instruirea personalului și dezvoltarea de competențe tehnice necesare pentru operarea platformelor GIS și utilizarea datelor spațiale în procesul decizional.

- Efecte prognozate pe termen scurt: optimizarea accesului la date spațiale pentru autoritățile publice, reducerea timpului de reacție în luarea deciziilor și în planificarea proiectelor de infrastructură.

- Efecte prognozate pe termen mediu: creșterea transparenței și a interoperabilității între instituții, reducerea costurilor prin evitarea duplicării colectării datelor și prin utilizarea unui cadru comun de date.

- Efecte prognozate pe termen lung: consolidarea unui sistem administrativ modern, digitalizat, bazat pe date, capabil să sprijine dezvoltarea durabilă a țării și să atragă investiții prin furnizarea de date fiabile și ușor accesibile.

Prin urmare, impactul asupra sectorului public este unul transformator, întrucât pune bazele unei administrații mai eficiente, mai transparente și mai orientate către nevoile societății și economiei.

Consecvent, prognozăm că implementarea Programului de dezvoltare a INDS va genera un impact structural deosebit asupra sectorului public, în special asupra entităților responsabile de crearea și administrarea seturilor de date spațiale. În prezent, multe dintre aceste entități nu dispun de personal specializat dedicat domeniului infrastructurii de date spațiale, ceea ce determină lacune în gestionarea, actualizarea și interoperabilitatea datelor. Lipsa unui specialist IDS în cadrul fiecărei instituții reduce eficiența colaborării interinstituționale și afectează coerența implementării standardelor tehnice și a cerințelor europene în domeniu.

Programul va contribui la consolidarea capacităților instituționale prin instituirea obligatorie a funcției de specialist/consultant în infrastructura de date spațiale în entitățile publice responsabile. Această măsură va asigura o gestionare productivă și conformă a datelor spațiale, va crește gradul de responsabilizare a instituțiilor și va permite armonizarea seturilor de date cu cerințele europene. Specialistul IDS va avea rolul de a coordona procesele de colectare, administrare, actualizare și publicare a datelor spațiale, va contribui la reducerea redundanței informațiilor, la interoperabilitatea bazelor de date și la aplicarea corectă a normelor tehnice privind formatele de date, serviciile de rețea și metadatele.

Pe termen mediu și lung, această măsură va consolida expertiza tehnică în domeniu, va susține transformarea digitală a administrației publice și va facilita dezvoltarea de aplicații și soluții GIS, sporind eficiența proceselor decizionale și calitatea serviciilor publice furnizate cetățenilor și mediului economic.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Programului de dezvoltare a INDS necesită alocări financiare etapizate pe parcursul anilor 2026-2028 și ulterior 2029-2030, în corelare cu obiectivele specifice și activitățile planificate. Resursele financiare vor fi asigurate din bugetul de stat, în limita alocațiilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, precum și din contribuții ale partenerilor de dezvoltare, acolo unde este posibil.

Costurile sunt orientate către:

- ❖ dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de date spațiale (platforme, servicii de rețea, baze de date interoperabile);
- ❖ elaborarea procedurilor, standardelor și mecanismelor de guvernare pentru schimbul de date;
- ❖ instruirea resursei umane din cadrul autorităților publice;
- ❖ activități de promovare a utilizării datelor spațiale pentru decizii bazate pe dovezi;
- ❖ asigurarea întreținerii și actualizării continue a datelor.

Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea prezentului Program constituie circa **16 345.15** mii de lei. Costurile aferente prezentului Program sunt planificate din contul mijloacelor alocate în bugetul de stat pentru autoritatea coordonatoare/ AGCC în volum de 3 933,25 mii de lei, dintre care 1 334,25 mii de lei din Subprogramul 6901 „Politici și management în domeniul geodeziei, cartografiei și cadastrului” și 2 599,00 mii de lei din Subprogramul 6905 „Geodezie, cartografie și geoinformatică”, autoritățile administrației publice implicate, în volum de 6 911,90 mii de lei, precum și 5 500,00 mii de lei sunt costuri neacoperite (urmează a fi identificate din asistența externă).

Implementarea Programului se va realiza din contul bugetului de stat, precum și cu suportul partenerilor de dezvoltare și al donatorilor (din surse financiare externe).

Obiectivele generale vor fi corelate cu programe/subprograme bugetare pentru o mai bună aliniere între prioritățile de politici și resursele financiare.

Astfel, activitățile planificate în Programul INDS vor fi ajustate la Programul bugetar 69 „Geodezie, Cartografie și Cadastru”, subprogramul 6905 „Geodezie, cartografie și geoinformatică”, acțiunile cărora sunt în concordanță directă cu scopul propus al Programului și subprogramul 6901 „Politici și management în domeniul geodeziei, cartografiei și cadastrului”.

În acest sens, reliefăm că în Cadrul bugetar pe termen mediu (2025–2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, pentru activitățile aferente dezvoltării infrastructurii naționale de date spațiale pentru anul 2026 au fost estimate costuri în sumă de 10 097,7 mii lei (subprogramul 6905 Geodezie, cartografie și geoinformatică), sumă similară fiind prevăzută și pentru anul 2027.

Totodată, entitățile responsabile (stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale), au obligația de a participa la instituirea și la promovarea infrastructurii naționale de date spațiale prin acordarea accesului la seturile și la serviciile de date spațiale deținute, precum și prin descrierea acestora, cu asigurarea conținutului complet, calitatea și disponibilitatea datelor spațiale, a serviciilor de rețea și a metadatelor în limita bugetului alocat sau din alte surse legale.

Fiecare entitate responsabilă va prevedea sursele financiare necesare în bugetele sale anuale, în limita alocațiilor aprobate, pentru realizarea activităților de creare și actualizare a seturilor de date spațiale, asigurarea descrierii (metadatelor), calității și disponibilității

datelor, precum și pentru dezvoltarea și întreținerea serviciilor de rețea aferente. Aceste cheltuieli vor fi acoperite din resurse proprii ale entităților, conform cadrului bugetar anual; transferuri bugetare aprobate de Guvern, în funcție de prioritățile Programului de dezvoltare; proiecte finanțate de parteneri de dezvoltare, acolo unde se prevede sprijin pentru modernizarea infrastructurilor digitale și pentru interoperabilitatea sistemelor informaționale publice.

Prin urmare, activitățile Programului INDS vor fi ajustate și sincronizate cu Programul bugetar 69 „Geodezie, Cartografie și Cadastru” (subprogramul 6905 și subprogramul 6901), responsabilitățile și sursele de finanțare urmând a fi împărțite între AGCC și entitățile publice implicate.

Prin această abordare se asigură sustenabilitatea financiară a Programului, evitând dependența exclusivă de finanțări externe și asigurând continuitatea procesului de actualizare a datelor spațiale.

Cea mai mare pondere a costurilor este concentrată în primii doi ani, reflectând necesitatea investițiilor inițiale în infrastructura digitală și în dezvoltarea cadrului normativ și procedural (OS 1.2 și OS 2.1).

Costurile pentru OS 3.1 și OS 3.2 sunt recurente, fiind asociate activităților de întreținere, actualizare și instruire continuă.

Structura alocațiilor este corelată cu obiectivele Programului, respectând principiile eficienței bugetare și evitând dublarea finanțării cu alte programe guvernamentale.

Nu se preconizează venituri directe generate de aplicarea prezentului Program, însă beneficiile indirecte se reflectă în reducerea costurilor sociale și economice asociate cu planificarea deficitară, pierderile cauzate de dezastre naturale și lipsa de interoperabilitate între instituții.

Obiectivul specific 1.2 reprezintă componenta centrală a Programului de dezvoltare a INDS, vizând crearea efectivă a seturilor de date spațiale conforme cu standardele tehnice naționale și europene (INSPIRE), ceea ce explică ponderea cea mai mare din buget. Din totalul bugetului Programului 16 345,15 mii lei, obiectivul specific 1.2 cumulează 6 910,00 mii lei, adică peste 40%).

Această alocare considerabilă este justificată prin:

1. Volumul ridicat al lucrărilor tehnice – colectarea, digitizarea, validarea și armonizarea datelor spațiale provenite din surse multiple (AGCC, APL, întreprinderi de stat, furnizori de utilități).
2. Necesitatea respectării standardelor INSPIRE – care presupune investiții în echipamente, software de procesare și interoperabilitate, licențe, precum și formarea personalului.
3. Crearea unei baze de date de referință naționale – care va sta la baza celorlalte obiective (2.1 – dezvoltarea serviciilor de rețea, 3.1 și 3.2 – utilizarea și promovarea datelor). Fără finalizarea OS 1.2, restul Programului nu poate fi implementat integral.
4. Reducerea pe termen lung a costurilor pentru autorități și mediul privat – odată ce seturile de date sunt standardizate și publicate, se elimină dublarea colectării datelor de către instituții diferite și se eficientizează procesele decizionale.

Pe lângă finanțarea de la bugetul de stat, Programul INDS va beneficia de sprijin financiar din partea partenerilor de dezvoltare și a donatorilor internaționali, precum:

- Programul Europa Digitală al Uniunii Europene, unde Republica Moldova poate beneficia de fonduri pentru digitalizare, inclusiv pentru dezvoltarea infrastructurii de date spațiale;
- Programe de cooperare bilaterală, proiecte comune cu țări precum România, Polonia și Țările de Jos, axate pe îmbunătățirea serviciilor de date spațiale conform standardelor UE;
- Alte inițiative internaționale, AGCC va participa la programe și proiecte finanțate de organizații internaționale care susțin dezvoltarea infrastructurii de date spațiale.

Așadar, implementarea Programului de dezvoltare a INDS implică investiții semnificative, dar beneficiile financiare pe termen lung pot depăși costurile inițiale. Astfel, documentul de politici ține cont de necesitatea planificării bugetare pe termen mediu și lung și de importanța mobilizării pentru atragerea resurselor externe pentru asigurarea unei implementări eficiente a Programului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea Programului de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale va avea un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului privat, prin asigurarea accesului la seturi de date spațiale standardizate, actualizate și interoperabile. Operatorii economici vor beneficia de reducerea costurilor de colectare și procesare a datelor, creșterea eficienței operaționale și îmbunătățirea proceselor decizionale, în special în domenii precum construcțiile, agricultura, transporturile, utilitățile și dezvoltarea imobiliară.

Pentru întreprinderile mici și mijlocii, disponibilitatea datelor spațiale va diminua barierele de intrare pe piață și va facilita dezvoltarea de servicii și produse inovatoare bazate pe geolocalizare, contribuind la creșterea competitivității și la extinderea pe noi piețe. Programul nu generează costuri suplimentare de conformare pentru sectorul privat, ci creează un cadru unitar de interoperabilitate și acces echitabil la date oficiale, reducând asimetriile informaționale.

Pe termen mediu și lung, Programul va stimula investițiile private în servicii cu valoare adăugată, va susține digitalizarea mediului de afaceri și va spori atractivitatea investițională a Republicii Moldova prin transparența și predictibilitatea datelor spațiale de interes economic.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

4.4. Impactul social

Implementarea Programului de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale va avea efecte sociale pozitive, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea calității planificării și a accesului la servicii publice. De asemenea, implementarea Programului INDS va avea implicații valoroase pentru grupurile vulnerabile și va contribui moderat la reducerea inegalităților digitale și la sporirea accesului egal la informații spațiale. Grupurile demografice și sociale vizate:

- autoritățile publice centrale și locale, care vor avea acces mai rapid la date standardizate pentru planificarea politicilor publice;
- populația generală, în special grupurile vulnerabile (persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, locuitorii zonelor rurale și izolate), care vor beneficia de servicii publice mai bine dimensionate și mai echitabil distribuite;
- sectorul privat și mediul academic, care vor putea utiliza datele deschise pentru inovare, cercetare și dezvoltare de soluții digitale.

Implementarea Programului va contribui la îmbunătățirea calității vieții populației prin acces mai bun la servicii publice, educaționale și de sănătate, datorită unei planificări teritoriale mai bine fundamentate pe date.

Un efect important pe termen mediu și lung îl reprezintă creșterea accesului la mobilitate pentru toate categoriile sociale, prin sprijinirea dezvoltării sistemelor de transport inteligente (STI). Acestea vor permite optimizarea traseelor de transport public, reducerea timpilor de deplasare, sporirea siguranței rutiere și crearea de soluții adaptate persoanelor din zone rurale sau cu mobilitate redusă.

Prin utilizarea datelor spațiale, se reduc diferențele între mediul urban și cel rural în ceea ce privește accesul la infrastructură și servicii, diminuând riscul de excluziune socială și facilitând participarea activă a cetățenilor la viața economică și socială.

Impact asupra ocupării forței de muncă, salariilor și accesului la servicii

Implementarea INDS va crea cerere pentru specialiști în domenii precum geoinformatică, analiză spațială, dezvoltarea aplicațiilor SIG, aplicarea inteligenței artificiale în analiza imaginilor satelitare, educație digitală etc., generând locuri de muncă noi cu salarii competitive.

Creșterea accesului la date spațiale poate sprijini inițiative antreprenoriale locale, ceea ce poate stimula veniturile în regiuni mai puțin dezvoltate.

Prin planificare mai eficientă, serviciile publice (educație, sănătate, infrastructură) pot fi amplasate și dimensionate mai adecvat, ceea ce crește accesul populației la aceste servicii și reduce costurile sociale și economice.

4.5. Impactul asupra mediului

Dezvoltarea INDS va contribui la gestionarea rentabilă a resurselor naturale, evidențierea impactului antropic asupra peisajului și utilizarea terenurilor. Programul va avea un impact pozitiv asupra mediului, prin sprijinirea unei planificări spațiale bazate pe date și a unor politici publice mai eficiente în gestionarea resurselor naturale.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Impact asupra învățământului și sistemului de învățământ

Implementarea Programului de dezvoltare a INDS va avea un impact relevant asupra sistemului de învățământ și asupra proceselor de formare profesională. Gestionarea eficientă a infrastructurii naționale de date spațiale presupune existența unui corp de specialiști bine pregătiți în geodezie, cartografie, SIG, TIC și domenii conexe, capabili să asigure colectarea, integrarea și utilizarea datelor spațiale la standarde europene. În prezent, oferta educațională și de formare profesională în aceste domenii este limitată, iar programele existente nu acoperă integral noile cerințe tehnologice și metodologice impuse de dezvoltarea accelerată a sectorului.

Programul va contribui indirect la modernizarea și diversificarea curriculei universitare și postuniversitare, prin stimularea parteneriatelor dintre mediul academic, autoritățile publice și sectorul privat. Se preconizează integrarea în programele de studii a unor module de instruire actualizate, care să includă noțiuni fundamentale de geodezie și cartografie, utilizarea programelor specializate și instrumentarului avansat, colectarea și analiza datelor spațiale, interoperabilitatea și integrarea acestora în sistemele publice. Astfel, învățământul superior va deveni mai bine corelat cu nevoile pieței muncii și cu cerințele de implementare a politicilor publice bazate pe date.

Un alt impact anticipat vizează dezvoltarea mecanismelor de învățare continuă pentru specialiștii deja angajați în instituțiile publice. Programul va încuraja organizarea de cursuri de perfecționare și traininguri specializate prin intermediul platformei guvernamentale de e-Learning, precum și schimburi de experiență și stagii de formare în colaborare cu instituții europene sau internaționale. Această abordare va contribui la reducerea decalajului de competențe, la creșterea gradului de profesionalizare a personalului din sectorul public și la o mai bună retenție a specialiștilor în țară.

Pe termen lung, aceste măsuri vor avea un efect structural pozitiv asupra sistemului educațional, stimulând investițiile în cercetare și inovare în domeniul geospațial și generând un cadru mai favorabil pentru dezvoltarea unei comunități profesionale consolidate. În același timp, va fi asigurată o mai bună corelare între cerințele administrației publice și competențele furnizate de sistemul de învățământ, ceea ce va conduce la o utilizare mai eficientă a resurselor umane în implementarea politicilor bazate pe date spațiale.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea etapelor de elaborare a documentelor de politici publice stabilite la pct. 63 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, a fost elaborat Conceptul Programului și prezentat pentru coordonare Cancelariei de Stat. Conceptul Programului, ajustat în baza recomandărilor Cancelariei de Stat, expuse în Raportul de evaluare nr. 21/1-113-986 din 29.01.2024, este plasat pe portalul particip.gov.md și pe site-ul web oficial al AGCC www.agcc.gov.md, la compartimentul: Transparența decizională/Proiecte de acte normative. Linkul la anunțul de inițiere: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initiativa-de-elaborare-si-consultarea-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-programului-pentru-dezvoltarea-infrastructurii-nationale-de-date-spatiale-pentru-anii-2024-2028/11692. Proiectul documentului de politici a fost supus unui amplu proces de consultare, implicând atât structurile instituționale naționale, cât și expertiza internațională. Documentul a fost pus în discuții în cadrul ședințelor Grupurilor de lucru și Consiliului Infrastructurii Naționale de Date Spațiale, unde au fost discutate obiectivele, acțiunile propuse și impactul preconizat asupra entităților publice responsabile de seturile de date spațiale. Adițional, în cadrul Proiectului de Înregistrare și Evaluare Funciară (PÎEF) au fost consultate rezultate și recomandări relevante, inclusiv raportul „Consulting Services to support NSDI Action Plan and Business Model Implementation” (MD-PSA-282238-CS-CQS, Project ID No. P161238), care oferă o analiză detaliată a etapelor necesare pentru implementarea sustenabilă a infrastructurii naționale de date spațiale. Integrarea acestor recomandări în document a contribuit la fundamentarea măsurilor propuse pe bune practici internaționale și pe experiența acumulată în cadrul proiectelor finanțate de partenerii de dezvoltare, asigurând astfel aliniere și relevanță în raport cu standardele europene. La 10.11.2025, proiectul Programului a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile. Astfel, toate obiecțiile și propunerile înaintate în procesul de examinare prealabilă au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Proiectul documentului de politici publice a fost supus avizării și consultării publice conform art. 24 alin. (2) coroborat cu art. 32 alin. (1), (2²) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, cu implicarea următoarelor autorități: - Cancelaria de Stat; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; - Ministerul Afacerilor Interne; - Ministerul Mediului; - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; - Ministerul Sănătății; - Ministerul Energiei; - Ministerul Educației și Cercetării; - Ministerul Culturii; - Biroul Național de Statistică. Obiecțiile, propunerile și recomandările prezentate în cadrul avizării au fost studiate, fiind acceptate total sau parțial, cu motivarea, în sinteză, a deciziei.
7. Concluziile expertizelor

Programul de dezvoltare a INDS nu este supus expertizei anticorupție, întrucât, potrivit art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, documentele de politici și documentele de planificare sunt exceptate de la obligația expertizării anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ca urmare a adoptării proiectului, pentru implementarea prevederilor acestuia nu este necesar modificarea sau abrogarea unor acte normative. Din considerentul că partea operațională a Programului de dezvoltare a INDS pentru anii 2026-2030 planifică acțiuni ce urmează a fi realizate în perioada 2026-2028, AGCC are responsabilitatea de a asigura, pe parcursul anului 2028, procesul de elaborare și aprobare a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a INDS pentru anii 2026-2030, pentru următoarea perioadă 2029-2030.

În paralel, în vederea funcționalizării efective a atribuțiilor în partea ce ține de instituirea și promovarea infrastructurii naționale de date spațiale, precum și asigurarea conținutului complet, calității și disponibilității datelor spațiale, a serviciilor de rețea și a metadatelor, menționăm necesitatea actualizării entităților publice responsabile de setul de date spațiale nr. 31. Resurse energetice, expuse în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale. Actualmente sunt indicate drept entități responsabile de setul de date spațiale nr. 31. Resurse energetice- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția pentru Eficiență Energetică.

Ca urmare a reorganizărilor instituționale a administrației publice centrale de specialitate, domeniile securitate energetică; eficiență energetică; surse de energie regenerabilă; energie electrică; energie termică și promovarea cogenerării de înaltă eficiență; gaze naturale și produse petroliere; tranziție energetică au fost atribuite în competența Ministerului Energiei, prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Energiei. La rândul său, prin Hotărârea Guvernului nr. 1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, autoritatea administrativă Agenția pentru Eficiență Energetică a fost reorganizată prin transformare în Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă.

În acest context, pentru a asigura o implementare eficientă a Programului de dezvoltare a INDS și pentru a conferi entităților implicate depline puteri în planificarea surselor financiare și a activităților aferente, se impune actualizarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 458/2017, prin indicarea Ministerului Energiei și a Instituției Publice „Centrul Național pentru Energie Durabilă” în calitate de entități responsabile pentru setul de date spațiale nr. 31 „Resurse energetice”.

Această actualizare va permite corelarea responsabilităților legale cu realitățile instituționale actuale, asigurând continuitatea proceselor de crearea, validare și publicare a datelor, precum și calitatea și disponibilitatea acestora în vederea utilizării în procesul decizional strategic. Totodată, aceasta va contribui la planificarea și raportarea corectă a resurselor financiare, necesare pentru funcționalizarea deplină a infrastructurii naționale de date spațiale în domeniul energiei.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Programul de dezvoltare a INDS pentru anii 2026-2030 urmează să fie implementat prin Planurile de acțiuni pentru anii 2026-2028 și ulterior pentru anii 2029-2030. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru va coordona implementarea tuturor acțiunilor prevăzute în prezentul Program. Procesul de raportare va permite atât urmărirea progresului și măsurarea impactului, cât și identificarea cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate, precum și întreprinderea măsurilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

În interiorul AGCC, subdiviziunea responsabilă pentru coordonarea activităților puse în sarcina entităților publice responsabile de seturile de date spațiale este Direcția infrastructura de date spațiale. Direcția va organiza ședințele de lucru ale celor trei grupuri de lucru în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, create prin Ordinul directorului general al AGCC nr. 61/2023:

- 1) Grupul de lucru pentru partajarea seturilor de date spațiale și a serviciilor de rețea;
- 2) Grupul de lucru tehnic pentru realizarea infrastructurii naționale de date spațiale;
- 3) Grupul de lucru pentru ridicarea capacității în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale.

De asemenea, AGCC va asigura convocarea și desfășurarea ședințelor Consiliului INDS, cu respectarea procedurilor prevăzute de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului INDS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 459/2017. Pentru eficientizarea activității, AGCC va utiliza o platformă digitală de colaborare pentru publicarea ordinii de zi, documentelor de lucru, proceselor-verbale și a recomandărilor Consiliului, asigurând transparența și trasabilitatea procesului decizional.

Entitățile publice responsabile de seturi de date spațiale vor desemna responsabili pentru implementarea acțiunilor din Plan și vor asigura participarea lor activă la Grupurile de lucru. În acest sens, vor fi instituite proceduri clare pentru: (i) transmiterea datelor și metadatelor în conformitate cu standardele de interoperabilitate; (ii) raportarea progresului și a indicatorilor de performanță; (iii) luarea deciziilor și urmărirea implementării acestora printr-o platformă digitală colaborativă gestionată de AGCC.

Pentru a facilita implementarea Programului, AGCC, prin Direcția infrastructura de date spațiale, va asigura un set de măsuri menite să sprijine instituțiile responsabile în realizarea acțiunilor prevăzute. Direcția va organiza periodic sesiuni de instruire, ateliere de lucru și workshop-uri dedicate reprezentanților instituțiilor participante, axate pe crearea și gestionarea metadatelor, interoperabilitate, respectarea standardelor și cerințelor de securitate.

Pentru uniformizarea practicilor, AGCC va elabora metodologii și ghiduri tehnice care să standardizeze procesele, însoțite de mecanisme de suport centralizat. În acest scop, în cadrul Direcției IDS va fi instituit un birou de asistență tehnică (helpdesk), care va răspunde întrebărilor și solicitărilor instituțiilor și va oferi soluții rapide la problemele întâmpinate pe parcursul implementării.

Din perspectiva resurselor umane, vor fi implicate echipe dedicate atât în cadrul AGCC, cât și entitățile publice responsabile de gestionarea seturilor de date spațiale, incluzând specialiști în domeniul geomatică, SIG, IT, analiză a datelor și standardizare, care să asigure coordonarea și calitatea activităților.

În ceea ce privește resursele materiale și tehnice, implementarea va fi susținută prin infrastructură adecvată, incluzând servere, platforme SIG, licențe software, echipamente de stocare și rețele de comunicații sigure, necesare pentru colectarea, gestionarea, stocarea și partajarea datelor spațiale. Resursele financiare vor consta în bugete alocate anual entităților implicate, care vor acoperi întreținerea infrastructurii, instruirea personalului, mentenanța sistemelor și achizițiile de software și hardware necesare.

Monitorizarea și raportarea implementării Programului de dezvoltare a INDS va fi asigurată de către AGCC, în baza informației prezentate de autoritățile/instituțiile responsabile pentru implementare, termenul- limită pentru transmiterea rapoartelor fiind data de 10 februarie a fiecărui an.

Anual, până pe data de 25 februarie a anului următor celui de raportare AGCC va întocmi și va prezenta Cancelariei de Stat rapoartele de progres privind implementarea prezentului Program. Principalele realizări și restanțe înregistrate pe parcursul implementării prezentului Program vor fi menționate și în raportul anual privind instituirea și dezvoltarea

infrastructurii naționale de date spațiale, elaborat și prezentat Guvernului în conformitate cu prevederile art. 14¹ lit. d) din Legea nr. 254/2016.

Evaluarea intermediară se va realiza în anul 2028 și rezultatele acesteia vor fi luate în considerare la elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului pentru anii 2029-2030. AGCC va prezenta raportul de evaluare intermediară Cancelariei de Stat până la data de 15 aprilie 2028;

Evaluarea finală se va realiza după expirarea perioadei de implementare a Programului, AGCC va prezenta raportul de evaluare finală Cancelariei de Stat până la data de 15 aprilie 2031. Raportul va descrie gradul și modul de realizare a obiectivelor, va analiza cauzele schimbărilor obținute și va stabili oportunitatea elaborării unor noi intervenții în domeniul infrastructurii de date spațiale.

Director general

Ivan DANII